

תה וצמחים מיובשים לחליטה: תה שחור – הגדרה ודרישות

בסיסיות

Tea: Black Tea – Definition and basic requirements

מסמך זה הוא הצעה בלבד

תקן זה הוכן על ידי ועדת המומחים 55101 – תה וצמחים מיובשים להכנת משקה בחליטה, בהרכב זה:

שלמה גני, ענת כגנוב, איריס סברנסקי, ארתור פטחוב (יו"ר), אפרת שור

כמו כן תרמו להכנת התקן: טטיאנה פיידר, לירון שגב ודנה שך.

אסנת שץ ריכזה את עבודת הכנת התקן.

טיוטה
55101
תה

הודעה על רויזיה	הודעה על מידת התאמת התקן הישראלי לתקנים או למסמכים זרים
תקן ישראלי זה, ת"י 1246 חלק 1, והתקן הישראלי ת"י 1246 חלק 2 באים במקום התקן הישראלי ת"י 1246 מינואר 2005	תקן ישראלי זה, למעט השינויים והתוספות הלאומיים המצוינים בו, זהה לתקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO 3720 – Fourth edition: 2011-04-15

מילות מפתח:

תה, תה שחור, מוצרי מזון, משקאות, הרכב כימי, בדיקות מזון, סימון, אריזה.

Descriptors:

tea, black tea, food products, beverages, chemical composition, food testing, marking, packaging.

עדכניות התקן

התקנים הישראליים עומדים לבדיקה מזמן לזמן, ולפחות אחת לחמש שנים, כדי להתאימם להתפתחות המדע והטכנולוגיה. המשתמשים בתקנים יודאו שבידיהם המהדורה המעודכנת של התקן על גיליונות התיקון שלו. מסמך המתפרסם ברשומות כגיליון תיקון, יכול להיות גיליון תיקון נפרד או תיקון המשולב בתקן.

תוקף התקן

תקן ישראלי על עדכוניו נכנס לתוקף החל ממועד פרסומו ברשומות. יש לבדוק אם המסמך רשמי או אם חלקים ממנו רשמיים. תקן רשמי או גיליון תיקון רשמי (במלואם או בחלקם) נכנסים לתוקף 60 יום מפרסום ההודעה ברשומות, אלא אם בהודעה נקבע מועד מאוחר יותר לכניסה לתוקף.

סימון בתו תקן

כל המייצר מוצר, המתאים לדרישות התקנים הישראליים החלים עליו, רשאי, לפי היתר ממכון התקנים הישראלי, לסמנו בתו תקן.

זכויות יוצרים

© אין לצלם, להעתיק או לפרסם, בכל אמצעי שהוא, תקן זה או קטעים ממנו, ללא רשות מראש ובכתב ממכון התקנים הישראלי.

COPYRIGHT PROTECTED DOCUMENT

© ISO 3720 – Fourth edition 2011-04-15

All rights reserved. Unless otherwise specified, no part of this publication may be reproduced or utilized in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying and microfilm, without permission in writing from either ISO at the address below or ISO's member body in the country of the requester.

ISO copyright office
Case postale 56 • CH-1211 Geneva 20
Tel. + 41 22 749 01 11
Fax + 41 22 749 09 47
E-mail copyright@iso.org
Web www.iso.org

Published in Switzerland

הקדמה לתקן הישראלי

תקן ישראלי זה הוא התקן של הארגון הבין-לאומי לתקינה ISO 3720 (מהדורה רביעית) מאפריל 2011, שאושר כתקן ישראלי בשינויים ובתוספות לאומיים.

התקן כולל, בסדר המפורט להלן, רכיבים אלה:

- תרגום סעיף חלות ותחום היישום של התקן הבין-לאומי בשינויים ובתוספות לאומיים (בעברית)
- פירוט השינויים והתוספות הלאומיים לסעיפי התקן הבין-לאומי (בעברית)
- תרגום חלקו העברי של התקן (באנגלית)
- התקן הבין-לאומי (באנגלית)

לנוחות הקורא מובא בסוף התקן, למידע בלבד, מוסף ובו תרגום התקן הבין-לאומי (בעברית), שמשולבים בו השינויים והתוספות הלאומיים.

הערות לאומיות לתקן הישראלי מובאות כהערות שוליים ומצוינות באותיות האלף-בית.

מהדורה זו של התקן הישראלי, יחד עם התקן הישראלי ת"י 1246 חלק 2, באה במקום מהדורת התקן הישראלי המקורי ת"י 1246 מינואר 2005, ולפיכך, היא שונה מהותית מהמהדורה הקודמת.

לנוחות המשתמש מובאים להלן השינויים העיקריים שבין מהדורה זו של התקן הישראלי לבין המהדורה הקודמת:

- סעיף מיון וכינוי שונה;
- הדרישות הכימיות שונות;
- הדרישות המיקרוביולוגיות הורחבו;
- שיטות הבדיקה שונות;
- דרישות האריזה שונות;
- דרישות הסימון שונות;
- סעיף התכולה בוטל;

לשם השוואה מדוקדקת של כל השינויים בין המהדורות יש לעיין בנוסח המלא שלהן.

תקן זה הוא חלק מסדרת תקנים החלים על תה.

חלקי הסדרה הם אלה:

- ת"י 1246 חלק 1 - תה וצמחים מיובשים לחליטה: תה שחור - הגדרה ודרישות בסיסיות
- ת"י 1246 חלק 2 - תה וצמחים מיובשים לחליטה: תה ירוק, תה אולונג ותה לבן - הגדרה ודרישות בסיסיות

ת"י 1246 חלק 3^(N) - תה וצמחים מיובשים לחליטה: צמחים מיובשים לחליטה

^(N) התקן בהכנה.

חלות התקן (תרגום סעיף 1 של התקן הבין-לאומי)

הערה:

השינויים והתוספות הלאומיים בסעיף זה מובאים בגופן שונה.

תקן זה מפרט את החלקים של הצמח, לפי שמו, המתאימים להכנה של תה שחור (להלן: "המוצר") לצריכה כמשקה, וכן את הדרישות הכימיות עבור תה שחור המשמשות לקביעה כי תה מאותו מקור יוצר בהתאם לתנאי ייצור נאותים.

תקן זה גם מפרט את דרישות האריזה ואת דרישות הסימון עבור תה שחור.

הערה לאומיות:

הפסקה השלישית המתחילה במילים "This international" והמסתיימת במילים "black tea" אינה חלה.

פירוט השינויים והתוספות הלאומיים לסעיפי התקן הבין-לאומי

2. Normative references

לסעיף יוסף:

תקנים ישראליים

- ת"י 885 חלק 1.1^(ב) - מיקרוביולוגיה של מזון אדם ומזון בעלי חיים: שיטות בדיקה – כללי
- ת"י 885 חלק 20 - שיטות בדיקה מיקרוביולוגיות למוצרי מזון – כללי
- ת"י 1145 - סימון מזון ארוז מראש

חוקים, תקנות ומסמכים ישראליים

- תקנות בריאות הציבור (מזון) (שאריות חומרי הדברה), התשנ"א-1991, על עדכונה
- תקנות בריאות הציבור (מזון) (מיקוטוקסינים במזון), התשנ"ו-1996, על עדכונה
- תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001, על עדכונה
- מסמך משרד הבריאות – קווים מנחים לכמות מרבית של מתכות כבדות במזון, מיום 2009/01/13, על עדכונה
- מסמך משרד הבריאות – רשימת צמחי מאכל (לרבות צמחים המותרים לתוספי תזונה בלבד), מיום 2014/08/18, על עדכונה
- מסמך משרד הבריאות – ריענון ההנחיה מיום 03.03.2008: שימוש של חלקי צמחים המוגדרים לתוספי תזונה ולחליטות בלבד במוצרי מזון אחרים
- מסמך משרד הבריאות – הנחיה לחומרי טעם וריח, מיום 2014/08/12, על עדכונה
- מסמך משרד הבריאות – הנחיה: ממסים למיצוי המשמשים בייצור מזון ורכיבי מזון – בתוקף מיום 1/6/2006 (מבוסס על דרישות האיחוד האירופי), על עדכונה

^(ב) התקן הישראלי ת"י 885 חלק 1.1 נמצא ברוויזיה, ובמקומו יבוא התקן הישראלי ת"י 885 חלק 20.

- לאחר סעיף 3 יוסף סעיף 3א, כמפורט להלן :

א3. מיון וכינוי

ממיינים את המוצר ומכנים אותו כמפורט להלן :

א3-1. תה שחור ;

א3-2. תה שחור עם תוספות ;

א3-3. תה שחור ללא קפאין.

4. Basic requirements

4.2. Chemical requirements

4.2.2. - המשפט הראשון המתחיל במילים "No limit" והמסתיים במילים "as received", אינו חל, ובמקומו יחול :

תכולת הלחות המרבית במוצר תהיה 9%.

- בשורה הראשונה, במשפט השני המילים "If desired" אינן חלות.

- לאחר סעיף 4.2.2 יוספו סעיפים 4.3-4.8, כמפורט להלן :

4.3. דרישות נוספות עבור מוצר ממין א3-2 ("תה שחור עם תוספות")

התוספות המותרות יהיו כמפורט להלן :

א. חלקי צמח המאושרים לשימוש כמפורט ברשימת צמחי מאכל (לרבות צמחים המותרים לתוספי

תזונה בלבד) וכן כמפורט במסמך ריענון ההנחיה מיום 03.03.2008: שימוש של חלקי צמחים

המוגדרים לתוספי תזונה ולחליטות בלבד במוצרי מזון אחרים ;

ב. שמן ברגמוט או חומצה ציטרית או שמן אתרי מלימון.

4.4. דרישות נוספות עבור מוצר ממין א3-3 ("תה שחור ללא קפאין")

עבור מוצר ממין זה, הממסים המשמשים למיצוי הקפאין ורמתם המרבית יהיו כמפורט במסמך משרד

הבריאות – הנחיה: ממסים למיצוי המשמשים בייצור מזון ורכיבי מזון – בתוקף מיום 1/6/2006

(מבוסס על דרישות האיחוד האירופי), על עדכוניו.

4.5. תוספי מזון

תוספי המזון במוצר יהיו לפי תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001,

על עדכוניהן.

4.6. חומרי טעם וריח

חומרי הטעם והריח במוצר יתאימו למסמך משרד הבריאות – הנחיה לחומרי טעם וריח מיום

2014/08/12, על עדכוניו.

4.7. מזהמים

4.7.1. התכולה המרבית של המתכות הכבדות במוצר תתאים למסמך משרד הבריאות – קווים מנחים

לכמות מרבית של מתכות כבדות במזון מיום 2009/01/13, על עדכוניו.

4.7.2. התכולה המרבית של שאריות חומרי הדברה במוצר תתאים לתקנות בריאות הציבור (מזון) (שאריות

חומרי הדברה), התשנ"א-1991, על עדכוניהן.

4.7.3. התכולה המרבית של מיקוטוקסינים במוצר תתאים לתקנות בריאות הציבור (מזון) (מיקוטוקסינים

במזון), התשנ"ו-1996, על עדכוניהן.

4.8. דרישות ושיטות בדיקה מיקרוביולוגיות

בודקים את המוצר בשיטות הבדיקה המיקרוביולוגיות המפורטות בטבלה 2. המוצר יתאים לדרישות המיקרוביולוגיות המפורטות בטבלה 2.

הערה:

אם לא צוין אחרת, הערכים המספריים הנקובים בטבלה 2 מתייחסים ל-1 ג'.

טבלה 2 – דרישות ושיטות בדיקה מיקרוביולוגיות

שיטת הבדיקה לפי	דרישות דגימה ובדיקה				ספירה או קביעת הימצאות של מיקרואורגניזמים	מספר
	תוכנית דגימה		ערכי גבול			
	n (א)	c (א)	M (א)	m (א)		
ת"י 885 חלק 1.1 ^(ב)	5	2	1.0×10^5	1.0×10^4	ספירת שמרים ועובשים	(1)
	5	0	100		ספירת חיידקי אשריכיה קולי O157	(2)
	5	0	שלילי ב-25 ג'		קביעת הימצאות חיידקי סלמונלה	(3)
<p>הערות לטבלה:</p> <p>א. המשמעות של האותיות n, c, m, M בתקן זה היא כמפורט להלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> - n גודל מדגם מינימלי, שפריטיו נדגמים באופן אקראי ובלתי תלוי מתוך מנה ונבדקים. - c מספר מרבי מותר של פריטי מדגם שתוצאת בדיקתם היא בין m ל-M ($M \leq$ תוצאת הבדיקה $\leq m$). - m גבול מיקרוביולוגי אשר מתחתיו כל תוצאת בדיקה היא קבילה. - M גבול מיקרוביולוגי אשר מעליו כל תוצאת בדיקה אינה קבילה. <p>ב. התקן הישראלי ת"י 885 חלק 1.1 נמצא ברוויזיה, ובמקומו יבוא התקן הישראלי ת"י 885 חלק 20.</p>						

7.7. Packing and marking

7.7.2. Marking

הסעיף, על כותרתו, אינו חל ובמקומו יחול:

7.2. סימון

המוצרים יסומן כמפורט בתקן הישראלי ת"י 1145, בתוספות שלהלן:

- א. שם המוצר יהיה "תה שחור".
- ב. מוצר ממין א-2 ("תה שחור עם תוספות") המכיל תוספות טבעיות כגון: פרחי יסמין יבשים, עלי נענע יבשים או חומרי טעם וריח טבעיים, יסומן במילים "תה X", כאשר X הוא שם התוספת.
- ג. מוצר ממין א-2 ("תה שחור עם תוספות") שהוספו לו תמציות טעם וריח מלאכותיות, יסומן במילים "תה בטעם X", כאשר X הוא שם הטעם והריח.
- ד. מוצר ממין א-3 ("תה שחור ללא קפאין") יסומן "תה שחור ללא קפאין".

מוסף – תרגום לעברית של התקן הבין-לאומי

ISO 3720 - FOURTH EDITION: 2011-04-15

לרבות שינויים ותוספות לאומיים

(למידע בלבד)

מוסף זה הוא תרגום לעברית לנוסח האנגלי של התקן הבין-לאומי.
התרגום משלב בתוכו את השינויים והתוספות הלאומיים המצוינים בתקן הישראלי ת"י 1246 חלק 1.
בכל מקרה קובעים התקן הבין-לאומי והשינויים והתוספות הלאומיים המצוינים בתקן הישראלי.

טיוטה

הקדמה

תה גדל ומיוצר במדינות רבות בעולם והוא משמש בתערובות ובמשקאות במדינות רבות עוד יותר. ניתן לייצר את התה השחור מתה הצומח בגינה אחת או באזור אחד או שהוא יכול להיות תערובת של תה משני מקורות או יותר.

המאפיינים המבוקשים של תה שחור ושל התנזיל (liquor) המתקבל ממנו תלויים בגורמים רבים, לרבות סוג המים ששימשו לחליטה, האם יש לשתות את התנזיל עם חלב או עם לימון או בלעדיהם, וכן בטעם אישי.

מטרות תקן זה הן לפרט את מקור הצמח שממנו מייצרים את התה השחור ולקבוע דרישות לגבי מאפיינים כימיים מסוימים, שאם עומדים בהן, מהוות סימן כי התה הוכן בתנאי ייצור נאותים מוכרים.

מעניינם של הצדדים הנוגעים בדבר אם ליישם את דרישות תקן זה כמשגור או כאצווה של התה השחור. איכות התה מוערכת, בדרך כלל, על ידי טועמי תה, המבססים את חוות הדעת שלהם על ניסיונם הקודם בנוגע לתה מתחום הייצור, ועל הידע שלהם בנוגע לתנאים הלאומיים או לתנאי האזור, ועל העדפות המדינה הצורכת את התה. ניתן להביא בחשבון מאפיינים כגון מראה התה לפני הכנת התנזיל, מראה העלה העובר חליטה וכן המראה, הריח והטעם של התנזיל. טועם תה מומחה יכול להעריך אם התה עשוי שלא לעמוד בדרישות הכימיות. לפיכך, בפועל, ניתן לחסוך זמן והוצאות על ידי העברת התה לניתוח כימי רק אם טועם התה חושב שהתה 'חשוד'.

1. חלות התקן ותחום היישום

תקן זה מפרט את החלקים של הצמח, לפי שמו, המתאימים להכנה של תה שחור (להלן: "המוצר") לצריכה כמסקה, וכן את הדרישות הכימיות עבור תה שחור המשמשות לקביעה כי תה מאותו מקור יוצר בהתאם לתנאי ייצור נאותים.

תקן זה גם מפרט את דרישות האריזה ואת דרישות הסימון עבור תה שחור.

2. איזכורים נורמטיביים

המסמכים המוזכרים להלן חיוניים ליישום של תקן זה. עבור איזכורים מתוארכים, המהדורה המצוינת היא קובעת. עבור איזכורים שאינם מתוארכים – מהדורתם האחרונה (לרבות התיקונים שבה) היא הקובעת.

ISO 1572, Tea — Preparation of ground sample of known dry matter content

ISO 1573, Tea — Determination of loss in mass at 103 °C

ISO 1575, Tea — Determination of total ash

ISO 1576, Tea — Determination of water-soluble ash and water-insoluble ash

ISO 1577, Tea — Determination of acid-insoluble ash

ISO 1578, Tea — Determination of alkalinity of water-soluble ash

ISO 1839, Tea — Sampling

ISO 3103, Tea — Preparation of liquor for use in sensory tests

ISO 5498, Agricultural food products — Determination of crude fibre content — General method

ISO 6078, Black tea — Vocabulary

ISO 9768, Tea — Determination of water extract

ISO 14502-1, Determination of substances characteristic of green and black tea — Part 1: Content of total polyphenols in tea — Colorimetric method using Folin-Ciocalteu reagent

תקנים ישראליים

- ת"י 885 חלק 1.1^(א) - מיקרוביולוגיה של מזון אדם ומזון בעלי חיים: שיטות בדיקה – כללי
- ת"י 885 חלק 20 - שיטות בדיקה מיקרוביולוגיות למוצרי מזון – כללי
- ת"י 1145 - סימון מזון ארוז מראש

חוקים, תקנות ומסמכים ישראליים

- תקנות בריאות הציבור (מזון) (שאריות חומרי הדברה), התשנ"א-1991, על עדכונה
- תקנות בריאות הציבור (מזון) (מיקוטוקסינים במזון), התשנ"ו-1996, על עדכונה
- תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001, על עדכונה
- מסמך משרד הבריאות – קווים מנחים לכמות מרבית של מתכות כבדות במזון, מיום 2009/01/13, על עדכונה
- מסמך משרד הבריאות – רשימת צמחי מאכל (לרבות צמחים המותרים לתוספי תזונה בלבד), מיום 2014/08/18, על עדכונה
- מסמך משרד הבריאות – מסמך ריענון ההנחיה מיום 03.03.2008: שימוש של חלקי צמחים המוגדרים לתוספי תזונה ולחליטות בלבד במוצרי מזון אחרים
- מסמך משרד הבריאות – הנחיה לחומרי טעם וריח, מיום 2014/08/12, על עדכונה
- מסמך משרד הבריאות – הנחיה: ממסים למיצוי המשמשים בייצור מזון ורכיבי מזון – בתוקף מיום 1/6/2006 (מבוסס על דרישות האיחוד האירופי), על עדכונה

3. מונחים והגדרות

למטרות תקן זה, חלים המונחים וההגדרות האלה.

3.1 תה שחור

תה המופק באופן ייחודי בלעדי והמיוצר בתהליכים מקובלים, בייחוד בכמישה, במיצוי העלה בשרייה, באוורור העלה וביבושו, מהניצנים הרכים של זני המין *Camellia sinensis* (L.) O. Kuntze, הידועים בהתאמתם להכנת תה לצריכה כמשקה.

3א. מיון וכינוי

ממיינים את המוצר ומכנים אותו כמפורט להלן:

1.א3 תה שחור;

2.א3 תה שחור עם תוספות;

3.א3 תה שחור ללא קפאין¹.

4. דרישות בסיסיות

4.1 דרישות כלליות

התה יהיה נקי מלכלוך ונקי באופן סביר מכל חומר זר. התנזיל להערכת הלכלוך יוכן לפי השיטה המפורטת ב-ISO 3103. ההערכה תתואר בדוח הבדיקה תוך שימוש במונחים המוגדרים ב-ISO 6078.

^(א) התקן הישראלי ת"י 885 חלק 1.1 נמצא ברוויזיה, ובמקומו יבוא התקן הישראלי ת"י 885 חלק 20.

4.2 דרישות כימיות

4.2.1 הטה יעמוד בדרישות המפורטות בטבלה 1, שבה כל הערכים הנתונים מבוטאים על בסיס החומר

שיובש בתנור בטמפרטורה של 103 ± 2 °C לפי השיטה המפורטת ב-ISO 1573.

4.2.2 תכולת הלחות המרבית במוצר תהיה 9%. ניתן לקבוע את ההפסד הממשי במסה של הדוגמה כפי

שהתקבלה בטמפרטורה של 103 °C ואת התוצאה שנרשמה בדוח הבדיקה. במקרים אלה, יש לבצע

את הקביעה בשיטה במפורטת ב-ISO 1573.

טבלה 1 – דרישות כימיות עבור תה שחור

שיטת בדיקה	הדרישה	המאפיין
ISO 9768	32 מינימום	תמצית מימית, % במסה
ISO 1575	8 מקסימום 4 מינימום	כלל אפר, % במסה
ISO 1576	45 מינימום	אפר מסיס במים, % במסה מכלל האפר
ISO 1578	1.0 מינימום ^(א) 3.0 מקסימום ^(א)	אלקליות האפר המסיס במים (כ-KOH), % במסה
ISO 1577	1.0 מקסימום	אפר שאינו מסיס בחומצה, % במסה
ISO 5498 או ISO 15598 ^(ב)	16.5 מקסימום	סיבים גסים, % במסה
ISO 14502-1	9 מינימום	כלל פוליפנולים, % במסה
הערות לטבלה:		
<p>(א) כאשר האלקליות של האפר המסיס במים מבוטאת במונחים של מילימולים של KOH לכל 100 ג' של דוגמה טחונה, הגבולות יהיו: 17.8 מינימום; 53.6 מקסימום.</p> <p>(ב) השיטה הספציפית לקביעת הסיב הגס בתה מפורטת ב-ISO 15598, יחד עם זאת, למטרת הערכה שגרתית, השיטה הכללית המפורטת ב-ISO 5498 מספיקה. במקרים של מחלוקת, השיטה הקובעת אמורה תמיד להיות זו המפורטת ב-ISO 15598. הדרישה של 16.5% במסה נותרת בעינה ללא קשר לשיטה שנבחרה.</p>		

4.3 דרישות נוספות עבור מוצר ממין 2.א3 ("תה שחור עם תוספות")

התוספות המותרות יהיו כמפורט להלן:

א. חלקי צמח המאושרים לשימוש כמפורט ברשימת צמחי מאכל (לרבות צמחים המותרים לתוספי

תזונה בלבד) וכן כמפורט במסמך ריענון ההנחיה מיום 03.03.2008: שימוש של חלקי צמחים

המוגדרים לתוספי תזונה ולחליטות בלבד במוצרי מזון אחרים;

ב. שמן ברגמוט או חומצה ציטרית או שמן אתרי מלימון.

- 4.4. **דרישות נוספות עבור מוצר ממין 3.א3 ("תה שחור ללא קפאין")**
 עבור מוצר ממין זה, הממסים המשמשים למיצוי הקפאין ורמתם המרבית יהיו כמפורט במסמך משרד הבריאות – הנחייה: ממסים למיצוי המשמשים בייצור מזון ורכיבי מזון – בתוקף מיום 1/6/2006 (מבוסס על דרישות האיחוד האירופי), על עדכוניו.
- 4.5. **תוספי מזון**
 תוספי המזון במוצר יהיו לפי תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001, על עדכוניהן.
- 4.6. **חומרי טעם וריח**
 חומרי הטעם והריח במוצר יתאימו למסמך משרד הבריאות – הנחיה לחומרי טעם וריח מיום 2014/08/12, על עדכוניו.
- 4.7. **מזהמים**
- 4.7.1. התכולה המרבית של המתכות הכבדות במוצר תתאים למסמך משרד הבריאות – קווים מנחים לכמות מרבית של מתכות כבדות במזון מיום 2009/01/13, על עדכוניו.
- 4.7.2. התכולה המרבית של שאריות חומרי הדברה במוצר תתאים לתקנות בריאות הציבור (מזון) (שאריות חומרי הדברה), התשנ"א-1991, על עדכוניהן.
- 4.7.3. התכולה המרבית של מיקוטוקסינים במוצר תתאים לתקנות בריאות הציבור (מזון) (מיקוטוקסינים במזון), התשנ"ו-1996, על עדכוניהן.
- 4.8. **דרישות ושיטות בדיקה מיקרוביולוגיות**
 בודקים את המוצר בשיטות הבדיקה המיקרוביולוגיות המפורטות בטבלה 2.
 המוצר יתאים לדרישות המיקרוביולוגיות המפורטות בטבלה 2.
- הערה:
 אם לא צוין אחרת, הערכים המספריים הנקובים בטבלה 2 מתייחסים ל-1 ג'.

טבלה 2 – דרישות ושיטות בדיקה מיקרוביולוגיות

מספר	ספירה או קביעת הימצאות של מיקרואורגניזמים	דרישות דגימה ובדיקה			
		תוכנית דגימה		ערכי גבול	
		n (א)	c (א)	M (א)	m (א)
(1)	ספירת שמרים ועובשים	5	2	1.0×10^5	1.0×10^4
(2)	ספירת חיידקי אשריכיה קולי O157	5	0	100	
(3)	קביעת הימצאות חיידקי סלמונלה	5	0	שלילי ב-25 ג'	

הערה לטבלה:

- א. המשמעות של האותיות n, c, m, M בתקן זה היא כמפורט להלן:
- n גודל מדגם מינימלי, שפריטיו נדגמים באופן אקראי ובלתי תלוי מתוך מנה ונבדקים.
  - c מספר מרבי מותר של פריטי מדגם שתוצאת בדיקתם היא בין m ל- M ($M \leq$ תוצאת הבדיקה $\leq m$).
  - m גבול מיקרוביולוגי אשר מתחתיו כל תוצאת בדיקה היא קבילה.
  - M גבול מיקרוביולוגי אשר מעליו כל תוצאת בדיקה אינה קבילה.
- ב. התקן הישראלי ת"י 885 חלק 1.1 נמצא ברוויזיה, ובמקומו יבוא התקן הישראלי ת"י 885 חלק 20.

5. דגימה

ראו ISO 1839.

6. שיטות בדיקה

6.1. דוגמות התה ייבדקו לשם עמידה בדרישות הכימיות של תקן זה בשיטות הבדיקה המפורטות בטבלה 1.

6.2. הדרישות המפורטות בטבלה 1, למעט עבור תמצית מימית, ייקבעו בעזרת דוגמה טחונה שהוכנה לפי ISO 1572.

7. אריזה וסימון

7.1. אריזה

התה ייארז במכלים סגורים, נקיים ויבשים, העשויים מחומר שאינו משפיע על איכות התה.

7.2. סימון

המוצרים יסומן כמפורט בתקן הישראלי ת"י 1145, בתוספות שלהלן:

- א. שם המוצר יהיה "תה שחור".
- ב. מוצר ממין 2-א3 ("תה שחור עם תוספות") המכיל תוספות טבעיות כגון: פרחי יסמין יבשים, עלי נענע יבשים או חומרי טעם וריח טבעיים, יסומן במילים "תה X", כאשר X הוא שם התוספת.
- ג. מוצר ממין 2-א3 ("תה שחור עם תוספות") שהוספו לו תמציות טעם וריח מלאכותיות, יסומן במילים "תה בטעם X", כאשר X הוא שם הטעם והריח.
- ד. מוצר ממין 3-א3 ("תה שחור ללא קפאין") יסומן "תה שחור ללא קפאין".